

چاکه کاری: بریتیه له رهوشت جوانی، وتاوان (گوناھ) ئەو شتیه که دوو دلّیت سەبارەتی، وەحز ناکەیت خەلکی پێی بزانیّت

له نهواسی کوری سەمعانەوه -رهزای خوای لییّت- که پێغه مبهری خودا -صلی الله علیه وسلم- دەفەرموێت: «چاکه کاری: بریتیه له رهوشت جوانی، وتاوان (گوناھ) ئەو شتیه که دوو دلّیت سەبارەتی، وەحز ناکەیت خەلکی پێی بزانیّت». له وایسە کوری مەعبەدەوه -رهزای خوای لییّت- دەلّیت: هاتم بۆ لای پێغه مبهری خودا -صلی الله علیه وسلم-، فەرمووی: «هاتووی پرسیار بکەیت سەبارەت بە چاکه و خراپه (گوناھ)؟»، ووتم: بەلێ، فەرمووی: «پرسیار له دلّت بکە، چاکه: ئەوێه که دەروون و دلّ پێی ئارامه، و خراپه (گوناھ): ئەوێه که». له ناخدا دەجووڵیّت و له سینگدا دوو دلّیت سەبارەتی؛ ئەگەر چیش خەلکی فەتوات بۆ بدەن [سەحیح - راست] [الحديث الأول: رواه مسلم، والحديث الثاني: رواه أحمد والدارمي].

پێغه مبهر -صلی الله علیه وسلم- باسی چاکه و خراپه (گوناھ) کرد؛ و فەرمووی: له گەورەترین تاییه تمەندیەکانی چاکه بریتیه له رهوشت جوانی له گەلّ الله به تەقوادی، و له گەلّ خەلکی به ئارامگرتن له سەر ئازار، و کەمی تۆرەیی، و رووخۆشی، و قسە جوانی، و گەیانندی پەپوهندی و گوێپرایەلی و نەرمونیانی و چاکه کاری و باشی له مامەلە و هاورپێتیدا. و چاکه ئەوێه که دلّ و دەروون پێی ئارام و هێور دەبێتەوه. سەبارەت بە خراپه (گوناھ)؛ هەرشتیکه له نەفسدا بجوڵیّت له شتە گومانایەکان و دوو دلّ بیت سەبارەتی و سینگ پێی ئارام نەبێت، و دلّ دەربارە ی گومانای بیت، و بترسیت له وهی گوناھه، و نەتەوێت ئاشکرای بکەیت چونکه ناشیرینه له پیش چاوی خەلکه چاکه کان، چونکه نەفس سروشتی وایه حەز دەکات خەلکی چاکه کان بپینیت، بۆیه ئەگەر حەز نەکەیت خەلکه چاکه کان هەندیک له کردەوه کانت ببینن؛ ئەوا ئەو کردەوانه گوناھن و خێریان تیدا نییه، و ئەگەر خەلکی فەتوات بۆ بدەن سەبارەتی؛ ئەوا فەتواکه یان وەر مەگره چونکه نیشانە ی گومان له ناخدا دێت و دەچێت، و فەتوا له پراستیدا گومانە که ناسپێتەوه له حاله تیکدا که موفتیه که به بێ زانست فەتوا بدات، بەلام ئەگەر فەتواکه له سەر بنەمای بەلگه یه کی شرعی بوو؛ ئەوا وایه له سەر فەتواخوازه که قبولی بکات، ئەگەر چیش دلّی پێی ئارام نەبێت.

<https://www.sunnah.global/hadeeth/ku/show/66540>

